

ბატონ გ. გ.-ს

შპს „ტექნოკომის“ დირექტორს

ბატონ ო. შ.-ს

რეკომენდაცია

გენდერული იდენტობის ნიშნით დისკრიმინაციის დადგენის თაობაზე

შემუშავებულია „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად

ბატონო გ.,

ბატონო ო.,

2016 წლის 3 ნოემბერს საქართველოს სახალხო დამცველს N14196/16 განცხადებით მომართა ვ. ტ.-მა (ნ.), რომელიც არის ტრანსგენდერი ქალი. განცხადებაში აღნიშნულია, რომ მას უარი ეთქვა ტაქსის მომსახურებაზე მისი გენდერული იდენტობის გამო. ნ.-ს ინტერესებს სახალხო დამცველის აპარატში წარმოადგენს ააიპ „ქალთა ინიციატივების მხარდამჭერი ჯგუფი“.

საქმის სრულყოფილად შესწავლის მიზნით, სახალხო დამცველის აპარატის თანასწორობის დეპარტამენტმა ინფორმაცია გამოითხოვა შპს „ტექნოკომიდან“ (ტაქსების ოპერატორი „Maxim“), ასევე, სახალხო დამცველის წარმომადგენელი გაესაუბრა ტაქსის მძღოლს ბატონ გ. გ.-ს.

1. ფაქტობრივი გარემოებები

ნ. (შემდგომში განმცხადებელი) არის ტრანსგენდერი ქალი. 2016 წლის 7 სექტემბერს მან თავის სამ მეგობართან ერთად, ქ. თბილისში, ბარნოვის ქუჩაზე გამოიძახა ტაქსის გამოძახების სერვისი „Maxim“. ნ.-მ რამდენიმე წუთში მიიღო შეტყობინება: „21:26 წუთზე, თქვენთან მოვა გ., შავი კონდა ***. მგზავრობის ფასია 3,50 ლარი.“ ნ.-ს გამოძახება დარეგისტრირდა ნომრით 5904467.

როდესაც ტაქსი გამოძახების ადგილზე მივიდა, განმცხადებელი და მისი მეგობრები, რომლებიც ასევე ტრანსგენდერი ქალები არიან, შემოსილები იყვნენ ქალის ტანსაცმლით, ქუსლიანი ფეხსაცმლით და ჰქონდათ მაკიაჟი. განმცხადებელი მიუთითებს, რომ ავტომობილის მოსვლის შემდეგ, როდესაც მეგობრებთან ერთად მიუახლოვდა მანქანას და გააღო კარი, მძღოლმა დაუყვირა: „*ფუ თქვე პადარასტებო, მანქანაში არ ჩაგსვამთ.*“ ამის შემდეგ კი მძღოლმა მანქანა სწრაფად დაძრა და წავიდა.

განმცხადებელმა დაუყოვნებლად დარეკა იმავე ტელეფონის ნომერზე, რომლითაც ტაქსი გამოიძახა და შეატყობინა მომხდარის შესახებ. „Maxim“-ში განუცხადეს, რომ კომპანიისათვის წერილობით მიემართა და მის საჩივარს განიხილავდნენ.

შპს „ტექნოკომის“ მიერ 2016 წლის 14 ნოემბერს სახალხო დამცველისთვის მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, მძღოლის განმარტებით, მგზავრების რაოდენობა აღემატებოდა სატრანსპორტო საშუალების ტექნიკური მახასიათებლით გათვალისწინებულ რაოდენობას, რის გამოც მან უარი განუცხადა განმცხადებელს მომსახურების გაწევაზე. ამასთან, შპს „ტექნოკომმა“ მიუთითა, რომ კომპანიას არ ჰყავს საკუთარი ავტომობილები და მგზავრები. კომპანია არის ოპერატორი, რომელიც მძღოლებს გადასცემს შეკვეთას, დამოუკიდებლად კი არ უწევს შემკვეთს მგზავრების გადაყვანისა და ბარგის გადაზიდვის მომსახურებას.

2016 წლის 13 დეკემბერს, სახალხო დამცველის აპარატის თანასწორობის დეპარტამენტის წარმომადგენელი ესაუბრა ტაქსის მძღოლს ბატონ გ. გ.-ს. მისი განმარტებით, 2016 წლის 7 სექტემბერს მიიღო შეკვეთა და მგზავრების ასაყვანად მივიდა გამოძახების მისამართზე. მისი თქმით, ზოგადად ორ მგზავრზე მეტს არ აძლევს დაჯდომის უფლებას უკანა სავარძელზე, ვინაიდან შეიძლება, რომ მანქანის ნაწილი დაზიანდეს. გ.-მა აღნიშნა, რომ მისთვის არ აქვს მნიშვნელობა მგზავრი ტრანსგენდერი იყო თუ არა, იმ შემთხვევაში გადაწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა მგზავრთა რაოდენობას. როგორც იგი აღნიშნავს, მომსახურების გაწევაზე უარი განმცხადებლისათვის არ განუმარტავს, ვინაიდან არ ჰქონდა საშუალება, რომ იმ კონკრეტულ ადგილას მანქანა გაეჩერებინა და დალაპარაკებოდა განმცხადებელს. გ. გ.-ს მითითებით, ის გაწევრიანებული არის „Maxim“-ში, თუმცა რაიმე სახის პასუხისმგებლობა კომპანიის მიმართ არ აქვს და სამუშაოდ საკუთარი სურვილის მიხედვით მიდის.

განმცხადებლის მიერ ტაქსის მომსახურებაზე უარის შეტყობინების შემდეგ, „Maxim“-ს მისთვის ალტერნატიული ავტომობილი არ შეუთავაზებია.

2. სამართლებრივი შეფასება

თანასწორობის უფლება დაცულია როგორც საქართველოს კანონმდებლობით, ასევე საერთაშორისო სამართლის ინსტრუმენტებით. საქართველოს კონსტიტუციის მე-14 მუხლი

წარმოადგენს თანასწორობის უნივერსალურ ნორმა პრინციპს, რომელიც გულისხმობს ადამიანების სამართლებრივი დაცვის თანაბარი პირობების გარანტირებას. აღნიშნული პრინციპი წარმოადგენს დემოკრატიული და სამართლებრივი სახელმწიფოს როგორც საფუძველს, ისე მიზანს.¹

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის თანახმად, ამ კანონის მიზანია დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრა და ნებისმიერი ფიზიკური და იურიდიული პირისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი უფლებებით თანასწორად სარგებლობის უზრუნველყოფა. ამავე კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, პირდაპირი დისკრიმინაცია არის ისეთი მოპყრობა ან პირობების შექმნა, რომელიც პირს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი უფლებებით სარგებლობისას ამ კანონის პირველი მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე ნიშნის გამო არახელსაყრელ მდგომარეობაში აყენებს ანალოგიურ მდგომარეობაში მყოფ სხვა პირებთან შედარებით ან თანაბარ მდგომარეობაში აყენებს არსებითად უთანასწორო პირობებში მყოფ პირებს, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ამგვარი მოპყრობა ან პირობების შექმნა ემსახურება საზოგადოებრივი წესრიგისა და ზნეობის დასაცავად კანონით განსაზღვრულ მიზანს, აქვს ობიექტური და გონივრული გამართლება და აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში, ხოლო გამოყენებული საშუალებები თანაზომიერია ასეთი მიზნის მისაღწევად.

დასახელებული მუხლების შინაარსიდან შეიძლება დავასკვნათ, რომ დისკრიმინაცია სახეზეა, როდესაც პირს ხელი ემლება *საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლებით სარგებლობისას, არსებობს განსხვავებული მოპყრობა ანალოგიურ პირობებში მყოფი პირების მიმართ*, არ არსებობს *კანონით განსაზღვრული მიზანი*, განსხვავებულ მოპყრობას არ აქვს *ობიექტური და გონივრული გამართლება* და იგი დასახული *მიზნის არათანაზომიერია*.

იგივე პრინციპი გამომდინარეობს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლიდან. ევროპული სასამართლოს განმარტებით, იმისათვის, რომ საკითხი მოექცეს კონვენციის მე-14 მუხლით დაცულ სფეროში, აუცილებელია, რომ *განსხვავებული მოპყრობა არსებობდეს ანალოგიურ ან მსგავს სიტუაციაში მყოფი პირების მიმართ*. განსხვავებული მოპყრობა დისკრიმინაციულია თუ მას არ აქვს *ობიექტური და გონივრული გამართლება*, ე.ი. არ ისახავს *კანონიერ მიზანს* და არ არსებობს *პროპორციულობის გონივრული კავშირი გამოყენებულ საშუალებებსა და დასახულ მიზანს შორის*.²

¹ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2010 წლის 27 დეკემბრის გადაწყვეტილება N 1/1/493, II,1

² ECtHR, *Eweida and others v. United Kingdom*, nos: 48420/10, 59842/10, 51671/10, 36516/10, 15/01/2013, § 87-88; *Burden v. United Kingdom*, no: 13378/05, 29/04/2008, 29/04/2008, § 60

2.1. კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლებები, რომელთა სარგებლობაშიც ხელი შეემალა განმცხადებელს

როგორც აღნიშნეთ, დისკრიმინაციის ფაქტის დადგენისთვის, აუცილებელია, სახეზე იყოს უფლება, რომლით სარგებლობაშიც განმცხადებელს ხელი შეემალა.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-16 მუხლის თანახმად, ყველას აქვს საკუთარი პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება. ეს უფლება იცავს პიროვნების ავტონომიურობას, პირის თავისუფლებას თავისი შეხედულებისამებრ განკარგოს საკუთარი შინაგანი სამყარო, მისი პირადი, გონებრივი და ფიზიკური სფერო, სხვების ჩაურევლად, პირადი გადაწყვეტილებით დაამყაროს და განავითაროს ურთიერთობა სხვა პირებთან და გარესამყაროსთან.³ აღნიშნული უფლება პირველ რიგში მოიაზრებს ადამიანის პიროვნული თვითგამორკვევისა და ავტონომიურობის უფლებას, რაც გულისხმობს პიროვნების ზოგად თავისუფლებას.⁴ სწორედ პიროვნულობა განსაზღვრავს ადამიანის არსს, მიუთითებს მის ინდივიდუალურ და სხვებისგან განმასხვავებელ მახასიათებლებზე.⁵ ამავდროულად, მე-16 მუხლი მოიცავს პირის ინტიმური ცხოვრების სფეროს, საკუთარი სქესის თუ სექსუალური ორიენტაციის განსაზღვრის უფლებასა და სექსუალური ქცევის არჩევის თავისუფლებას.⁶

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ყველას აქვს უფლება პატივი სცენ მის პირად ცხოვრებას. გენდერულ იდენტობასთან დაკავშირებული საკითხები ასევე მე-8 მუხლით დაცულ პირად სფეროში ხვდება.⁷ აღნიშნული მუხლი არ შემოიფარგლება მხოლოდ „შიდა წრით“, არამედ მოიცავს, ამ სფეროში გარე სამყაროს ჩართულობას, კერძოდ, გარკვეულ ფარგლებში, სხვა ადამიანებთან ურთიერთობის დამყარებისა და განვითარების უფლებას,⁸ ასევე თვითრეალიზების უფლებას, იქნება ეს პერსონალური განვითარების გზით,⁹ თუ სხვა ადამიანებთან და გარე სამყაროსთან ურთიერთობის დამყარების და განვითარების მეშვეობით.¹⁰ პირადი ავტონომიისა და თვითრეალიზების უფლება ასევე მოიცავს ადამიანის უფლებას თავისი შეხედულებისამებრ წარსდგეს და წარმოჩინდეს საჯარო და საზოგადოებრივ ადგილებში.¹¹

განსახილველ შემთხვევაში, განმცხადებელს არ მიეცა საშუალება საკუთარი გენდერული იდენტობის შესაბამისად წარმოჩენილიყო და ესარგებლა ტაქსის მომსახურებით. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სახალხო დამცველი მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, ტაქსის მომსახურების მიღებაზე უარმა განაპირობა საქართველოს

³ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 08 ოქტომბრის გადაწყვეტილება N2/4/532,533, II, 3

⁴ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 04 თებერვლის გადაწყვეტილება N 2/1/536, II, 55

⁵ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 04 თებერვლის გადაწყვეტილება N 2/1/536, II, 54

⁶ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 04 თებერვლის გადაწყვეტილება N 2/1/536, II, 56

⁷ ECtHR *P.G. and J.H. v UK*, no. 44787/98, 25/09/2001, §56; *B. v France*, no. 13343/87, 25/03/1992, §43-63

⁸ ECtHR, *Niemietz v. Germany*, no. 13710/88, 16/12/1992, § 29

⁹ ECtHR, *Christine Goodwin v. United Kingdom [GC]*, no. 28957/95, 11/07/2002, § 90

¹⁰ ECtHR, *Fernandez Martinez v. Spain*, no. 56030/07, 12/06/2014, §126

¹¹ ECtHR, *S.A.S. v. France*, no. 43835/11, 01/07/2014, § 139

კონსტიტუციის მე-16 მუხლისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის მე-8 მუხლით დაცულ სფეროში ჩარევა.

2.2. ანალოგიურ მდგომარეობაში მყოფი პირებისადმი განსხვავებული მოპყრობა

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, დისკრიმინაციის დასადგენად აუცილებელი წინაპირობაა კანონით გათვალისწინებული უფლებით სარგებლობისას განსხვავებული მოპყრობა ანალოგიურ მდგომარეობაში მყოფი პირების მიმართ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, დისკრიმინაციულ მოპყრობაზე მსჯელობა შესაძლებელია მხოლოდ მაშინ, თუ პირები კონკრეტულ სამართლებრივ ურთიერთობასთან დაკავშირებით შეიძლება განხილულ იქნენ როგორც არსებითად თანასწორი სუბიექტები.¹² საქართველოს კონსტიტუცია კრძალავს კანონის წინაშე არსებითად თანასწორთა უთანასწოროდ და უთანასწოროთა თანასწოროდ მოპყრობას გონივრული და ობიექტური დასაბუთების გარეშე.¹³

განსახილველ შემთხვევაში, განმცხადებელი არახელსაყრელ მდგომარეობაში არის ჩაყენებული ჰეტეროსექსუალ ადამიანებთან და ასევე, ყველა იმ პირთან შედარებით, ვისაც ბიოლოგიური სქესის შესაბამისად აცვია და მათი სექსუალური ორიენტაცია თუ გენდერული იდენტობა არ არის იდენტიფიცირებადი. ამ პირებისგან განსხვავებით, განმცხადებლის გენდერული იდენტობის შესაბამისი გარეგნობა ჰომოფობიური დამოკიდებულებისა და ტაქსით მომსახურებაზე უარის თქმის მიზეზი გახდა.

2.3. ლეგიტიმური მიზანი და განსხვავებული მოპყრობის ობიექტური და გონივრული დასაბუთება

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ კანონის თანახმად, არსებითად თანაბარ მდგომარეობაში მყოფი პირების მიმართ განსხვავებული მოპყრობა იმ შემთხვევაში ჩაითვლება კანონიერად, თუ არსებობს **კანონით განსაზღვრული მიზანი**, აქვს **ობიექტური და გონივრული გამართლება** და გამოყენებული საშუალება დასახული **მიზნის თანაზომიერია**. ლეგიტიმური მიზნის არარსებობის პირობებში, ადამიანის უფლებებში ნებისმიერი ჩარევა თვითნებურ ხასიათს ატარებს და უფლების შეზღუდვა საფუძველშივე გაუმართლებელია.¹⁴ უფლების შემზღუდავი ღონისძიება მიზნის მიღწევის ვარგის საშუალებას უნდა

¹² საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 4 თებერვლის გადაწყვეტილება №2/1/536, II,19

¹³ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2011 წლის 18 მარტის გადაწყვეტილება #2/1/473, II, 1

¹⁴ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2013 წლის 5 ნოემბრის გადაწყვეტილება N3/1/531, II, 15

წარმოადგენდეს, მას გარდაუვლად, რეალურად უნდა შეეძლოს კონკრეტული მიზნების და ინტერესების უზრუნველყოფა.¹⁵

სახალხო დამცველი აღნიშნავს, რომ ტაქსის მძღოლს გ. გ.-ს ჰქონდა თავისუფლება, რომ უარი ეთქვა მომსახურებაზე, თუმცა იმ შემთხვევაში, თუ უარი დაეფუძნებოდა ობიექტურ გარემოებებს.

გ. გ.-ს განმარტებით, მისთვის მნიშვნელობა არ ჰქონდა, თუ ვინ იყო მგზავრი. მან უარი განაცხადა მომსახურების გაწევაზე, რადგან დაინახა, რომ დასაშვებ რაოდენობაზე მეტი ადამიანი უნდა ჩამჯდარიყო მის მანქანაში და აღნიშნულს შესაძლოა დაეზიანებინა ავტომობილის უკანა სავარძლის ქვეშ არსებული ზამბარა. როგორც თავად ამბობს, უარის თქმისას, არ იცოდა, რომ მგზავრები ტრანსგენდერი ადამიანები იყვნენ. ამდენად, გ. გ. მომსახურებაზე უარის თქმის საფუძვლად მიუთითებს მგზავრთა რაოდენობიდან გამომდინარე ავტომობილის დაზიანების საფრთხეს.

სახალხო დამცველი აღნიშნავს, რომ ვინაიდან განმცხადებელს და მის მეგობრებს ეცვათ თავიანთი გენდერული იდენტობის შესაბამისი ტანისამოსი, ქუსლიანი ფეხსაცმელი და ჰქონდათ მაკიაჟი, გ. გ.-სთვის განჭვრეტადი უნდა ყოფილიყო მგზავრების გენდერული იდენტობა. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მძღოლმა არ იცოდა განმცხადებლის გენდერული იდენტობის შესახებ, მსუბუქი ავტომობილის ტექნიკური მახასიათებლებიდან გამომდინარე, არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ უკანა სავარძელზე შესაძლებელია მოთავსდეს 3 ადამიანი.

ამასთან, „Maxim“-დან შეტყობინების მიღების შემდეგ, გ. გ. მზად იყო მომსახურებოდა მგზავრებს იმ დრომდე, ვიდრე მისთვის სავარაუდოდ აღქმადი გახდებოდა, რომ მგზავრები ტრანსგენდერი ადამიანები იყვნენ. მოპასუხე მხარის უარყოფითი დამოკიდებულებას ადასტურებს, მათ შორის, ის გარემოება, რომ მან განმცხადებელს მომსახურების გაწევაზე უარის მიზეზი არ განუმარტა. მისი განცხადებით, იმ კონკრეტულ ადგილზე ვერ გააჩერებდა ავტომობილს იმისათვის, რომ განმცხადებელს გასაუბრებოდა. სახალხო დამცველის შეფასებით, აღნიშნული არგუმენტი ვერ იქნება მიჩნეული გონივრულად, ვინაიდან, ტაქსის მძღოლს მგზავრების ჩასხდომის მიზნით, განსაზღვრული დროით, ავტომობილის გაჩერების ვალდებულება გააჩნია.

სახალხო დამცველი მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში, მოპასუხე მხარის მიერ დასახელებული მიზეზი - ავტომობილის შესაძლო დაზიანება, ვერ ჩაითვლება ისეთ ლეგიტიმურ მიზნად, რომელიც გაამართლებდა ტაქსით მომსახურებაზე უარს.

სახალხო დამცველი აღნიშნავს, რომ ყურადღების მიღმა არ უნდა დარჩეს შპს „ტექნოკომის“ პასუხისმგებლობის საკითხი. „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“

¹⁵საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 13 ნოემბრის გადაწყვეტილება N1/4/557,571,576, II, 23

საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ნებისმიერ დაწესებულებას, მათ შორის კერძო კომპანიებს, ეკისრებათ ვალდებულება, რომ თავიანთი საქმიანობა და სამართლებრივი აქტები და შიდა რეგულაციები ანტი-დისკრიმინაციულ კანონმდებლობას შეუსაბამონ. ამდენად, შპს „ტექნოკომმა“ უნდა უზრუნველყოს, რომ მის მიერ (მათ შორის, შუამავლობის გზით) საჯაროდ შეთავაზებული სერვისით ჯეროვანი სარგებლობა თანასწორად შეძლოს ყველა ადამიანმა, რამდენადაც შპს „ტექნოკომის“ მიერ პასუხისმგებლობის თავიდან აცილების მცდელობა მომავალში შესაძლოა საფუძვლად დაედოს დისკრიმინაციის წახალისებას.

განსახილველ საქმესთან მიმართებით გადაწყვეტილების მიღებისას, სახალხო დამცველი ეყრდნობა არა მხოლოდ საქმეში არსებულ მასალებსა და მოპასუხე ტაქსის მძღოლთან გასაუბრების შედეგებს, არამედ ასევე ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ ლგბტ თემი საქართველოში დღეს ერთ-ერთი ყველაზე დაუცველი ჯგუფია .

საქართველოში ჩატარებულმა კვლევამ აჩვენა, რომ მამაკაცები, ქალებთან შედარებით, ბევრად უფრო ნეგატიურად არიან განწყობილები ტრანსგენდერი ადამიანების მიმართ.¹⁶ სახალხო დამცველი აღნიშნავს, რომ ტრანსგენდერი ადამიანები პრობლემებს აწყდებიან საზოგადოებრივი ცხოვრების არაერთ სფეროში, იქნება ეს პირადი, პროფესიული, სოციალური თუ კულტურული ცხოვრების ასპექტები. ხშირ შემთხვევაში, ისინი იძულებულნი არიან, რომ ყოველდღიურ ცხოვრებაში წარმოჩინდნენ იმ გარეგნობით, რომელიც არ შეესაბამება მათ გენდერულ თვითაღქმას,¹⁷ წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი შეიძლება გახდნენ სიტყვიერი თუ ფიზიკური შეურაცხყოფის მსხვერპლნი. ჩვენს კულტურაში არსებული აგრესიული დამოკიდებულება, რომელიც დამკვიდრებული სტერეოტიპებით საზრდოობს, ტრანსგენდერ ადამიანებს უზღუდავს საშუალებას, რომ საზოგადოების სრულფასოვანი წევრები იყვნენ.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სახალხო დამცველმა დაადგინა, რომ ვ. ტ.-ს (ნ.-ს) მიმართ ადგილი ჰქონდა პირდაპირ დისკრიმინაციას გენდერული იდენტობის ნიშნით.

შესაბამისად, „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-3 პუნქტით მონიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, სახალხო დამცველი რეკომენდაციით მიმართავს:

- გ. გ.-ს, რომ ტაქსის მომსახურების გაწევისას დაიცვას თანასწორობის პრინციპი და მოემსახუროს მგზავრებს მათი გენდერული იდენტობის, სექსუალური ორიენტაციის თუ სხვა მახასიათებლის მიუხედავად;

¹⁶ ე. ადდომელაშვილი, *წინასწარგანწყობებიდან თანასწორობამდე*, 2016, გვ. 105, ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: https://ge.boell.org/sites/default/files/wisg_study_on_homophobic_attitudes_final.pdf

¹⁷ ნ. გვიანიშვილი, *ტრანსგენდერი ადამიანების მდგომარეობა საქართველოში*, 2015, გვ. 18, ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე: http://women.ge/data/docs/publications/WISG_Transgender_survey_2015.pdf

- შპს „ტექნოკომს“, რომ საჯაროდ შეთავაზებული სერვისის ხელმისაწვდომობა უზრუნველყოს თანასწორობის პრინციპის დაცვით;
- შპს „ტექნოკომს“, რომ შეიმუშავოს შინაგანაწესი/შიდა რეგულაცია, სადაც განსაზღვრული იქნება კომპანიის ანტი-დისკრიმინაციული პოლიტიკა კლიენტების მომსახურებისას;
- შპს „ტექნოკომს“, რომ ტაქსი „Maxim“-ის ვებ-გვერდზე www.taximaxim.ge დაამატოს პარამეტრი, რომელიც „Maxim“-ში გაწევრიანებისას მძღოლებს მიაწვდის ინფორმაციას კომპანიის ანტი-დისკრიმინაციული პოლიტიკის შესახებ, რომელზე თანხმობაც და გაწევრიანების წინაპირობა იქნება.

ამასთან, სახალხო დამცველი მზადყოფნას გამოთქვამს შპს „ტექნოკომთან“ რეკომენდაციაში მითითებულ საკითხებთან დაკავშირებით თანამშრომლობის შესახებ.

გთხოვთ, მაცნობოთ რეკომენდაციის განხილვის შედეგები.

პატივისცემით,